

Γενικές γνώσεις

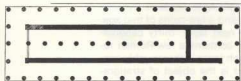
Στα τέλη του 7ου αιώνα π.Χ. αναπτύχθηκε ο ελληνικός ναός, έτσι όπως στη συνέχεια καθιερώθηκε. Πάνω σε πέτρινα θεμέλια (στερεοβάθης) ακουμιά η ευθυγράμια που δίνει το ορθόγιο επίπεδο για να υψωθεί το οικοδόμημα. Εκεί επάνω υψώνεται η κρήνη (ή κρηπίδα). Τα μέρη του ναού: Ο σήκος περιβάλλεται από τοίχους που συχνά στο κάτω μέρος αποτελούνται από καταγρασμένους ογκόλιθους, τους ορθοστάτες. Συνήθως έχει στο μπροστικό και στο πίσω μέρος προτώμα με κολόνες, που είναι τριστοιχία ανάμεσα στις προεκτάσεις των πλάγιων τοίχων, τις παραστάδες, λέγονται «εν παραστάδι». Η είσοδος στο σήκο γίνεται από την ορθά τριστοιχία του λατρευτικού αγάλματος. Η περιστοίχη ή κρηπίδα συνήθως στην ανατολική πλευρά. Στο θώκο του σήκου, απέναντι από την ορθά τριστοιχία του λατρευτικού αγάλματος. Η περιστοίχη ή κρηπίδα περιβάλλει το σήκο και τα προτώμα. Στην περίπτωση που το θώκο του σήκου το επιβάλλει, για να στηριχθεί η στήλη, υπάρχει σειρά κόνων, οι ισοστάτες.

Οι κολόνες: Ο δωρικός ρυθμός έχει κολόνες που ακουμπούν κατευθείαν στο στυλοβάτη, ενώ αυτές του ιωνικού και του κορινθιακού ρυθμού στηρίζονται σε βάσεις. Ο κορινθιακός ρυθμός έχει ραβδώσεις που καταλήγουν σε αγκύρες (οξείες γωνίες) ενώ των δυο άλλων ρυθμών οι ραβδώσεις χωρίζονται από ταινίες επιπέδες. Στο δωρικό ρυθμό το κιονόκρανο έχει εχίνο, ενώ στους δυο άλλους έχει έλικες και στον κορινθιακό έχει και κόλαθο με (συνήθως) φύλλα ακάνθου.

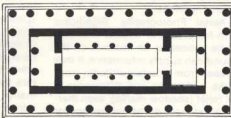
Τα μέρη του ναού

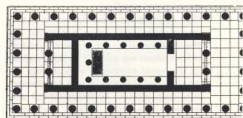
Εξέλιξη του ναού στην Ελλάδα

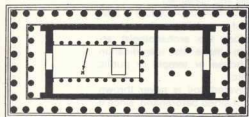
Ναός του Απόλλωνα στο Θέρμο της Αιτωλίας (620 π.Χ.)

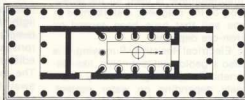
Ναός της Αφροδίτης στην Αίγινα (αρχή 5ου αι. π.Χ.)

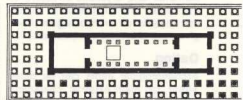
Ναός του Ηραίου (Θηραίου) στην Αθήνα (περίπου 443-444 π.Χ.)

Παρθενώνας της Αθήνας (447-438 π.Χ.)

Ναός του Επικουρίου Απόλλωνα στις Βάσσει (430 π.Χ.)

Ναός του Ολυμπίου Διός στην Αθήνα (174 π.Χ. - 131 μ.Χ.)

Δωρικός ρυθμός: Αναπτύχθηκε στην Πελοπόννησο κατά τα τέλη του 7ου αιώνα π.Χ. Συναντάμε κτίρια αυτού του ρυθμού σε πολλές περιοχές της Ελλάδας και της Κάτω Ιταλίας και Σικελίας. Ο αρχαιότερος ναός δωρικού ρυθμού είναι ο ναός της Ηρας στην Ολυμπία. Χαρακτηριστικό του: Οι περισσότεροι ναοί που ανήκουν στο ρυθμό αυτό ήταν κατασκευασμένοι από εγχώρια πέτρα, σπάνιες μάρμαρα, και καλύπτονταν με λεπτό στρώμα από γύψο, που γέμιζε τα κενά του μαρμάρου και έδινε λεία επιφάνεια, προσφέροντας καλό υπόστρωμα για ζωγραφικό διάκοσμο.

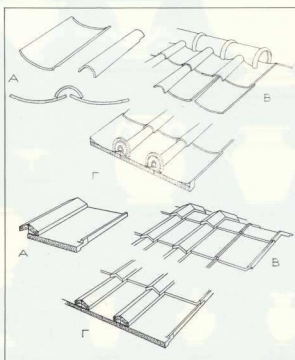
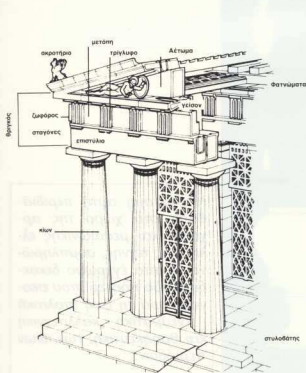
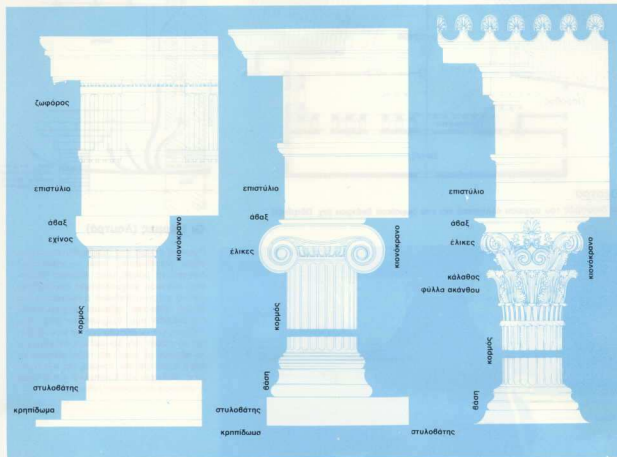
Το κιονόκρανο είναι απλό, αποτελούνται από τον εχίνο (καμπύλο μέρος) που στέφεται από τον άθακα (τετράγωνο πλίνθο). Το δωρικό διάγραμμα αποτελείται από τρίγλυφο (με κάθετες ραβδώσεις) και μετωπες (απλές, ζωγραφισμένες ή γλυπτές).

Ιωνικός ρυθμός: Αναπτύχθηκε στη Μικρά Ασία και εξαπλώθηκε και στα νησιά του Αιγαίου. Χαρακτηριστικό του: Διαφέρει από το δωρικό ρυθμό κυρίως στις κολόνες που ακουμπούν σε βάση. Οι ραβδώσεις τους καταλήγουν σε επίπεδες ταινίες και τα κιονόκρανα αντί για εχίνο έχουν δυο έλικες στην μπροστική και δυο στην πίσω όψη. Οι παραστάδες έχουν τα επικέρα που αποτελούνται από γλυπτά κυμάτια.

Κορινθιακός ρυθμός: Σχετικός με τον ιωνικό ρυθμό, ο κορινθιακός χαρακτηρίζεται από το κιονόκρανο του που έχει μη ή και δυο σειρές φύλλων ακάνθου, από τα οποία ξεπηδούν οι έλικες.

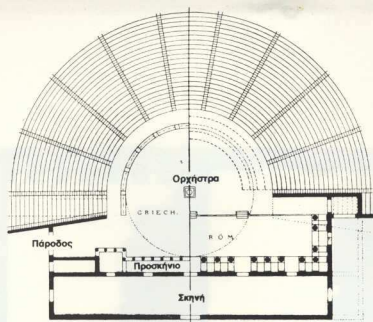
Αιολικός ρυθμός: Ονομάζεται και πρωτο-ιωνικός. Είναι προγενέστερος των αρχών του 8ου αιώνα π.Χ. Χαρακτηριστικό του: Κιονόκρανο με διπλή έλικα που θυμίζει αιγιματικά πρότυπα.

Οι ρυθμοί

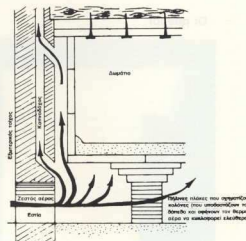
Τομή δωρικού ναού

Τα δύο είδη κεραμιδιών που χρησιμοποιήθηκαν στην αρχαιότητα
Τα Λακωνικά κεραμίδια, τα Κορινθιακά κεραμίδια (σχ. Ορλάνδος)

Θέατρο

Οι διαφορές του αρχαίου ελληνικού και του ρωμαϊκού θεάτρου (σχ. Dörpfeld)

Οι Θέρμες (Λουτρά)

Ρωμαϊκό κτίριο που περιλαμβάνει: αποδυτήρια (vestibulum), όπου οι επισκέπτες άφηναν τα ρούχα τους, αίθουσα αναμονής, αίθουσα ψυχρολουσίας (tepidarium) για να γίνεται σταδιακά η πρόσβαση στη θερμή αίθουσα, αίθουσα θερμολουσίας (caldarium) που θερμαινόταν από τους τοίχους και το δάπεδο (για να μην καίγονταν τα πόδια των λουομένων κατάβρεχαν το πάτωμα με νερό) και τέλος αίθουσα με κρύο νερό για την τένωση της κυκλοφορίας. Υπήρχαν και βοηθητικοί χώροι όπως η αίθουσα θέρμανσης (officina)

Η σύντομη αυτή περιδιάβαση στο χώρο της αρχαίας και μεσαιωνικής ελληνικής τέχνης, συμπληρώνεται από έγχρωμο δεκαεξαεπίδο πόστερ, που εικονογραφεί τη ζωή (πολιτική - πνευματική - καλλιτεχνική και θρησκευτική) των ιδίων περιόδων.